

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2020r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Alicja Wiśniewska (spr.)
Sędziowie:	SSO Małgorzata Szostak – Szydłowska SSO Agnieszka Kluczyńska

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2020 roku w Suwałkach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko H. G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanej H. G. od wyroku Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 9 grudnia 2019 roku, sygn. akt III RC 137/19

I. Zmienia zaskarżony wyrok, w ten sposób że:

a) w punkcie 1. i 2. powództwo oddala;

b) w punkcie 4. zasądza od powoda M. G. na rzecz pozwanej H. G. kwotę 5 417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

II. Zasądza od powoda M. G. na rzecz pozwanej H. G. kwotę 5 540 zł (pięć tysięcy pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu przed Sądem II instancji, w tym kwotę 2 700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego rozstrzygnięcia do dnia zapłaty.

SSO Alicja Wiśniewska SSO Małgorzata Szostak – Szydłowska SSO Agnieszka Kluczyńska

Dnia 25 maja 2020r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach stwierdza, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji w zakresie **pkt. 1b wyroku Sądu Okręgowego przeciwko: M. G. – PESEL - (...)**

oraz poleca wszystkim urzędом oraz osobom, których to może dotyczyć, aby postanowienia tytułu niniejszego wykonały, a gdy o to prawnie będą wezwane, udzieliły pomocy.

Orzeczenie podlega wykonaniu **jako prawomocne z dniem 5 maja 2020r.**

Tytuł wykonawczy wydano **H. G. – PESEL - (...)**

Jednocześnie przyznaje się r.pr. H. L. wynagrodzenie w kwocie
120 zł za sporządzenie wniosku o wydanie tytułu wykonawczego

SĘDZIA

Sygn. akt: I.Ca.97/20

UZASADNIENIE

Powód M. G. w pozwie skierowanym przeciwko H. G. wniósł o pozbawienie wykonalności wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 roku (sygn. akt: VI.RC.3015/05), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 24 września 2018 roku, w części dotyczącej zaległych alimentów oraz zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że dnia 16 stycznia 2019 roku, na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 roku, sygn. akt: VI.RC.3015/05, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 24 września 2018 roku, wszczęte zostało przeciwko niemu z wniosku H. G. postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olecku, I. S., sygn. akt: Km (...), dotyczące zaległych alimentów wynikających ze wskazanego wyżej wyroku. W ocenie powoda, wszczęte przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne jest całkowicie bezpodstawne, gdyż nie istnieją żadne zaległości alimentacyjne. Obowiązek alimentacyjny określony przez Sąd Okręgowy w Olsztynie w wyroku rozwodowym istnieje od maja 2017 roku. Od tamtego czasu do chwili obecnej powód płaci alimenty regularnie i na bieżąco. Z uwagi na osiągnięcie przez synów pełnoletności, obecnie alimenty uiszcza na ich konta bankowe. Od 2007 roku do czasu wszczęcia egzekucji komorniczej, pozwana nigdy nie zgłaszała powodowi istnienia jakichkolwiek zaległości alimentacyjnych, zaś o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu wystąpiła po 11 latach. W ocenie powoda, zachowanie pozwanej wynika z zawisłej pomiędzy nimi w 2017 roku sprawy o zniesienie współwłasności gospodarstwa rolnego. Nadto powód podniósł zarzut przedawnienia egzekucji alimentów starszych niż 3 lata od chwili wszczęcia postępowania egzekucyjnego w zw. z art. 125 § 1 k.p.c.. W ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego komornik sądowy zajął wierzytelności z rachunków bankowych należących do powoda, a także wierzytelności z tytułu emerytury rolniczej, renty i zasiłku chorobowego. Natomiast powód prowadzi gospodarstwo rolne o pow. około 200 ha i wierzytelności zajęte przez komornika obejmują środki obrotowe niezbędne do utrzymania gospodarstwa, prowadzenia produkcji roślinnej i zwierzęcej, regulowania bieżących rachunków oraz zobowiązań, w tym zobowiązań kredytowych. Są to też środki niezbędne powodowi do zaspokojenia jego podstawowych potrzeb życiowych.

W odpowiedzi na pozew H. G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Pozwana uzasadniając swoje stanowisko wskazała, iż powód nie wywiązywał się z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego regularnie, płacił alimenty z opóźnieniem w kwotach mniejszych niż zasądzone wyrokiem. Podkreśliła jednocześnie, że nie miała wiedzy, iż powód wpłaca jakiegokolwiek pieniądze na konta synów, przy czym zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie zapłata alimentów miała być dokonywana do jej rąk. Wszelkie wpłaty dokonywane na konta synów przez pozwanego określone były w tytule przelewu, jako kieszonkowe lub były wysyłane wyłącznie z tytułem M. G. w kwotach od 50 do 500 zł, co nie wyczerpuje obowiązku alimentacyjnego powoda.

Wyrokiem z dnia 09 grudnia 2019 r., sygn. akt: III.RC.137/19, Sąd Rejonowy w Olecku III Wydział Rodzinny i Nieletnich pozbawił wykonalności w całości punkt 4 wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 r., w sprawie sygn. akt VI RC 3015/05, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 24 września 2018 r., zasądający od powoda M. G. na rzecz F. G. i C. G. alimenty w kwocie po 1.100 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, płatne do rąk ustawowej przedstawicielki H. G. do 15-go każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności do dnia 15 grudnia 2015 r. (pkt 1), pozbawił wykonalności w części punkt 4 wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 r., w sprawie sygn. akt VI RC 3015/05, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 24 września 2018 r., zasądający od powoda M. G. na rzecz F. G. i C. G. alimenty w kwocie po 1.100 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, płatne do rąk ustawowej przedstawicielki H. G. do 15-go każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności za okres od 16 grudnia 2015 r. w zakresie kwot: po 2.000 zł za miesiąc od stycznia 2016 r. do czerwca 2017 r., od września 2017 r. do marca 2018 r.; po 1.000 zł za miesiąc od lipca 2017 r. do sierpnia 2017 r., od kwietnia 2018 r. do października 2018 r. (pkt 2), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 3) i zasądził od pozwanej H. G. na rzecz powoda M. G. kwotę 6.855 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów postępowania, w tym kwotę 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego wraz z ustawowymi odsetkami jak za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty (pkt 4).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Z małżeństwa M. i H. G. pochodzi dwóch synów: F. G. ur. (...) oraz C. G. ur. (...) Wyrokiem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 14.01.2005 r. w sprawie XII RC 385/04 zobowiązano M. G. do łożenia na rzecz małoletnich synów stron alimentów w kwocie po 1000 zł na rzecz każdego z nich tj. łącznie kwoty po 2.000 zł miesięcznie. W oparciu o wydany tytuł wykonawczy prowadzone było na wniosek H. G. postępowanie przeciwko M. G. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olecku I. S., pod sygn. Kmp (...), wobec nieterminowego regulowania należności alimentacyjnych. W międzyczasie małżeństwo M. i H. G. zostało rozwiązane przez rozwód w 2007 r. Wyrokiem rozwodowym Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 roku, sygn. akt: VI RC 3015/05, w punkcie 4 zasądzone od powoda na rzecz małoletnich synów F. G. i C. G. alimenty w kwocie po 1.100 zł na każdego z nich, łącznie po 2.200 zł miesięcznie. Wyrok uprawomocnił się w dniu 10 października 2007 roku. Egzekucja dotycząca alimentów była prowadzona następnie w oparciu o złożony tytuł wykonawczy wyroku rozwodowego. Komornik sądowy przekazywał środki finansowe wyegzekwowane od M. G.. W lutym 2010 r. H. G. złożyła oświadczenie, z którego wynikało, iż M. G. zalega z płatnością alimentów za rok 2009 (odnotowała wpłaty na kwotę 21.382,58 zł, zaś powinna wpłynąć za ten okres kwota 26.400 zł). Z kolei pismem z dnia 10 lutego 2011 r. H. G. wniosła „o anulowanie postępowania egzekucyjnego przeciwko M. G. z tytułu wypłaty zaległych, bieżących i przyszłych alimentów, gdyż (...) M. G. reguluje na rzecz dzieci zaległe alimenty i wpłaca systematycznie bieżące”. Na skutek wniosku H. G. organ egzekucyjny umorzył postępowanie postanowieniem z dnia 07 marca 2011 r. Tytuły wykonawcze pozostały w aktach sprawy komorniczej (pозwana utrzymywała, że zostały zwrócone jej pełnomocnikowi, który po zaprzestaniu prowadzenia kancelarii nie zwrócił ich ustawowej przedstawicielce małoletnich uprawnionych). Powód M. G. realizował zobowiązanie alimentacyjne na rzecz synów, lecz nie w pełnej wysokości oraz nie zawsze w określonym wyrokiem terminie. Wpłaty na rzecz synów stron dokonywane były przez powoda za pośrednictwem jego siostry K. P. (1) z jej rachunku w Banku (...). Przesyłane były kwoty tytułem alimentów od 500 zł do 3.000 zł miesięcznie. K. P. (1) każdorazowo po wydaniu dyspozycji przez M. G. dokonywała przelewu wskazanych przez niego kwot tytułem alimentów na rzecz synów stron na rachunek H. G.. Nigdy nie zdarzyło się, aby nie zrealizowała dyspozycji brata z braku środków, jakie były na jego rachunku bankowym. Miała miejsce natomiast sytuacja, gdy dyspozycja wpłaty zlecona przez K. P. (1) tytułem alimentów na rachunek H. G. została zaksięgowana przez placówkę błędnie jako wpłata nadawcy H. G. na rzecz H. G.. Wpłaty na rzecz alimentów dokonywane były także przez powoda na rachunek pozwanej przelewem bankowym z określeniem w tytule „wpłata” lub „wpłata własna”, przy czym taka sytuacja miała miejsce jedynie kilka razy w ciągu spornego okresu. Zdarzyło się siedem razy, że przed 2013r. M. G. prosił o dokonanie przelewu na rachunek H. G. ich wspólną znajomą A. O. (1) – żonę współnika. Wpłaty te nie określały tytułu z jakiego przelew był dokonywany. H. G. oświadczyła, iż sum, które były wpłacane bez określenia w tytule, jako alimenty nie uwzględniała jako realizację obowiązku alimentacyjnego powoda

na rzecz synów, lecz jednocześnie nie wskazała w jaki sposób traktowała te kwoty, skoro ich nie zwracała nadawcom. W dalszym postępowaniu wskazała, iż mogły być to rozliczenia majątkowe pomiędzy stronami (np. rozliczenia dot. sprzedaży samochodu na kwotę 2 tys. zł), lecz nie była w stanie wyjaśnić rozbieżności pomiędzy kwotami, które miały podlegać rozliczeniu, a wyższymi kwotami wskazywanymi w przelewach (wpłaty dokonane przez A. O. (1) opiewały na 8 tys. zł). M. G. przy tym twierdził, a pozwana ostatecznie nie przeczyła temu, iż w przypadku rozliczeń majątkowych dotyczących ich wspólnego majątku były dokonywane gotówką do jej rąk, zaś w przypadku przelewów każdorazowo w tytule przelewu były wskazane orzeczenia, których wpłaty kwot dotyczyły. Alimenty nigdy nie były przekazywane bezpośrednio do rąk osób uprawnionych, co przyznawały zgodnie obie strony. M. G. przy pomocy siostry przelewał także na rzecz synów kwoty rzędu 100 - 500 zł miesięcznie dodatkowo poza wpłatami dokonywanymi na rachunek H. G. wskazując w tytule „kieszonkowe”. Te wpłaty, jak oświadczył wyraźnie M. G., nie były realizacją jego obowiązku alimentacyjnego na rzecz synów, a dodatkowym wsparciem synów, których przed osiągnięciem przez nich pełnoletności chciał przygotować do zarządzania środkami finansowymi. Za okres od stycznia 2016 roku do czerwca 2017 roku oraz od września 2017 roku do marca 2018 roku M. G. przy pomocy siostry wpłacał regularnie na rachunek H. G. kwoty w wysokości 2.000 średnio raz w miesiącu, w okresie od lipca 2017 roku do sierpnia 2017 roku oraz od kwietnia 2018 roku do października 2018 roku wpłaty opiewały średnio na kwotę 1.000 zł w miesiącu. F. G. osiągnął pełnoletność w dniu 28.10.2016 r. C. G. osiągnął pełnoletność w dniu 29.03.2018 r. H. G. wystąpiła z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu rozwodowemu w zakresie alimentów na rzecz synów stron. W dniu 21 września 2018 r. wskazane orzeczenie zostało zaopatrzone przez Sąd w klauzulę wykonalności. W dniu 14 stycznia 2019 r. do Komornika Sądowego przy tut. Sądzie wpłynął wniosek H. G. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie i wyegzekwowania zaległych alimentów na rzecz synów za okres od września 2013 roku do października 2018 roku w łącznej kwocie 133.700 zł. W dacie wystąpienia z wnioskiem egzekucyjnym synowie stron byli pełnoletni. Do wniosku nie zostało załączone pełnomocnictwo od synów do prowadzenia na ich rzecz postępowania egzekucyjnego przeciwko M. G.. Nie mieli oni świadomości, iż H. G. wszczęła postępowanie egzekucyjne z tytułu alimentów od ich ojca. W sprawie o sygn. Kmp (...) Komornik Sądowy I. S. prowadziła postępowanie egzekucyjne w stosunku do M. G. w oparciu o powołany tytuł wykonawczy w zakresie alimentów zaległych określonych na kwotę 133.700 złotych. Komornik wstrzymał czynności egzekucyjne w sprawie Kmp (...) w związku z wnioskiem dłużnika z dnia 22 lutego 2019 roku złożonym w trybie 822 k.p.c., w którym podniósł też zarzut przedawnienia świadczeń alimentacyjnych. M. G. przedłożył komornikowi dowody przekazywania kwot wierzycielowi na poczet alimentów za okres od września 2015 roku do grudnia 2018 roku. H. G. zobowiązana przez organ egzekucyjny pismem z dnia 16 kwietnia 2019 roku wskazała stan zadłużenia pozwanego na kwotę 74.800 zł. Komornik sądowy od tej pory prowadził postępowanie egzekucyjne co do tej kwoty. W toku postępowania egzekucyjnego komornik zajął rachunek bankowy powoda. Pismem z dnia 07 maja 2019 roku Komornik zawiadomił powoda o zajęciu wierzytelności z tytułu emerytury rolniczej, renty rolniczej i zasiłku chorobowego. Postanowieniem z dnia 07 sierpnia 2019 r. Sąd Rejonowy w Olecku zawiesił postępowanie egzekucyjne w sprawie Kmp (...). C. G. złożył w toku niniejszego postępowania w dniu 02.10.2019 r. oświadczenie, iż udziela pełnomocnictwa matce do wyegzekwowania należności alimentacyjnych od M. G. oraz potwierdził wszelkie czynności dokonane przez nią w tym celu do tej pory, w szczególności czynności podjęte w postępowaniu egzekucyjnym przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie rejonowym w Olecku w sprawie Kmp (...). Takiej treści oświadczenie datowane na 11.11.2019 r. złożył również F. G.. Alimenty bieżące realizowane są przez powoda bezpośrednio na rachunki bankowe synów.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu I instancji, powództwo podlegało uwzględnieniu jedynie częściowo. Wskazując na treść art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., art. 137 § 1 k.r.o., art. 123 § 1 pkt 1 k.c. oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego, Sąd Rejonowy podniósł, iż pozwana po umorzeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie Kmp (...) nie podjęła aż do 2019 r. żadnych czynności egzekucyjnych zmierzających do egzekwowania alimentów na rzecz synów. W tym czasie – jak zeznała – odnotowywała wpłaty. Sąd I instancji podkreślił przy tym okoliczność, iż zarówno powód, jak i jego siostra, co wynika, w ocenie Sądu Rejonowego, jednoznacznie z ich zeznań, a faktu tego nie negowała pozwana, przez szereg lat czynili przelewy na rachunek bankowy pozwanej nie określając tytułu przelewu. Takie ich zachowanie było natomiast traktowane przez H. G., jako wyraz spełnienia obowiązku alimentacyjnego M. G. względem synów, o czym świadczy treść złożonego przez H. G. oświadczenia w toku postępowania egzekucyjnego Kmp

(...). Wpłaty kwot przychodziły na rachunek pozwanej „ciągle” (takiego sformułowania użyła H. G.), stąd mimo że w przelewach nie były określone tytuły płatności (M. G. dokonywał wpłat określając w tytule przelewu „wpłata” lub „wpłata własna”, podobnie czyniła to K. P. (2), a nawet A. O. (1)), pozwana uznawała je za alimenty na dzieci, a tym samym spełnienie obowiązku alimentacyjnego, choć w niższej niż zasądzonej wysokości. W ocenie Sądu Rejonowego, nie można odmiennie traktować oświadczeń składanych przez pozwaną w toku postępowania Kmp (...) (oświadczenie znajdujące się na k. 125 sprawy komornika sądowego Kmp (...)) i w sytuacji, gdzie układ stosunków nie podlegał zmianie, nadawać im inne znaczenie z uwagi na sytuację wytworzoną na skutek orzeczenia zapadłego w zakresie rozliczeń majątkowych stron. Pozwana nie podejmowała żadnych działań, aby ustalić, czy kwoty wpływające na jej rachunek są spełnieniem innych świadczeń niż alimentacyjne, nie dokonywała też zwrotu tych kwot. Nie zaprzeczyła przy tym, iż kwoty, które wpływały na jej rachunek bankowy, a pochodzące z innego tytułu niż alimenty, były określane przez M. G. w odmienny sposób. Podkreślenia wymaga okoliczność, iż po zakończeniu postępowania egzekucyjnego tytułem alimentów na rzecz synów stron nie były prowadzone inne postępowania sądowe pomiędzy stronami, a relacje pomiędzy nimi – co zgodnie przyznały obie strony – były bardziej pozytywne niż we wcześniejszym okresie.

Następnie przytaczając treść art. 125 § 1 k.c. i przepisów przejściowych ustawy z dnia 13.04.2018 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r. poz. 1104), jak również orzecznictwa Sądu Najwyższego i kierując się nimi, Sąd I instancji uznał, iż świadczenia alimentacyjne, do których realizacji na mocy wyroku sądowego zobowiązany jest M. G., za okres do grudnia 2015 roku uległy przedawnieniu. W pozostałym zakresie zarzut przedawnienia jest nieskuteczny, albowiem z datą złożenia wniosku egzekucyjnego, tj. w dniu 16 stycznia 2019 roku bieg terminu przedawnienia uległ przerwaniu. Wobec powyższego Sąd Rejonowy przyjął, że wobec upływu okresu przedawnienia roszczenia, należy pozbawić wykonalności w całości punkt 4 tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 roku, sygn. akt VI.RC.3015/05, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności za okres od września 2013 roku do grudnia 2015 roku. Co do świadczeń alimentacyjnych wymagalnych po grudniu 2015 r., Sąd I instancji stwierdził, iż nie obejmował ich zarzut przedawnienia, a nadto brak było podstaw, aby przyjąć, że zobowiązanie zostało wykonane w całości. Wierzyciel był uprawniony do złożenia wniosku o egzekucję alimentów do komornika, gdyż dłużnik wpłacał kwoty niepełne, tj. 2.000 zł i niższe (np. 1.000 zł) na miesiąc zamiast zasądzonych co miesiąc kwot po 2.200 zł, stąd złożenie przez wierzyciela wniosku o egzekucję alimentów zaległych było jak najbardziej zasadne. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności przedstawionych przez powoda oraz pozwaną dowodów przelewów alimentów dla synów, zdaniem Sądu I instancji, wynika jednoznacznie, że w okresie objętym żądaniem pozwu dłużnik wywiązał się z płatności alimentów w części, tj. w kwotach od 1.000 zł do 2.000 zł miesięcznie na rzecz synów F. G. oraz C. G., a fakt otrzymania alimentów w tych kwotach potwierdziła w toku postępowania pozwana H. G.. Zdaniem Sądu Rejonowego, postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie wykazało, iż powód M. G. dobrowolnie spełnił na rzecz synów F. G. i C. G. świadczenia alimentacyjne w wysokości po 2.000 zł miesięcznie za okresy od stycznia 2016 r. do czerwca 2017, od września 2017 r. do marca 2018 r. oraz w kwocie po 1.000 zł miesięcznie w miesiącach od lipca 2017 r. do sierpnia 2017 r., od kwietnia 2018 r. do października 2018 r. Następnie mimo dobrowolnego spełnienia ww. świadczeń przez powoda komornik – zgodnie z wnioskiem egzekucyjnym – dokonał zajęcia wierzytelności z konta powoda od kwoty całości należności wynikającej z tytułu wykonawczego, bez uwzględnienia poczynionych przez dłużnika wpłat. Przedmiotowy tytuł wykonawczy uprawniał zaś do egzekucji jedynie części objętej nim kwoty, albowiem powód pewną część świadczeń alimentacyjnych uiszczył dobrowolnie i przedłożył na tę okoliczność kopie potwierdzeń dokonywanych wpłat. Pozwana H. G. nie kwestionowała tej okoliczności, sama złożyła dokumenty wskazujące na dokonywane przez pozwanego wpłaty we wskazanych wyżej kwotach. Tym samym, Sąd Rejonowy uznał, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wynikające z pkt II wyroku wygasło poprzez jego częściowe spełnienie. W tym zakresie, zdaniem Sądu I instancji, powództwo pozwanego zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Z przedstawionych dowodów wynika, iż kwoty przelewane tytułem alimentów nie odpowiadały kwocie po 1.100 zł na rzecz każdego z synów stron, lecz w niższej wysokości. Tym samym, w ocenie Sądu Rejonowego, brak było podstaw, aby uznać, iż nastąpiło spełnienie świadczenia w całości. M. G. wyraźnie przy tym zaznaczył, iż dokonywane przez niego wpłaty oznaczane jako „kieszonkowe” są dodatkowymi środkami finansowymi, dobrowolnie przez niego świadczonymi na rzecz dzieci i nie stanowią realizacji wyroku zasądzającego podwyższone alimenty. W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, Sąd Rejonowy kierował

się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przy czym żądanie powoda nie zostało uwzględnione w całości. W związku z powyższym podstawą prawną rozstrzygnięcia o kosztach był art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt 1 i 2 i zarzucając mu:

1) rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 451 § 1 i 3 k.c. - poprzez jego niezastosowanie, czego konsekwencją było uznanie przez Sąd I instancji, że część dochodzonego przez nią w postępowaniu egzekucyjnym roszczenia (objętego powództwem przeciwegzekucyjnym powoda) uległa przedawnieniu, zaś pozostała część jej roszczenia została przez powoda częściowo spełniona, co skutkowało uznaniem przez Sąd I instancji, iż zaszła przesłanka do zastosowania art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. i pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności oraz nieuwzględnienie jej prawa do zaliczania wpłat z tytułem „wpłata własna”, jak również „bez tytułu” na inne wymagalne względem powoda zadłużenia;

2) rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. w zw. z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. - poprzez jego niezastosowanie i pozbawienie wykonalności wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17.05.2007 r., sygn. VI RC 3015/05, w części wskazanej w pkt 1 i 2 wyroku, w sytuacji nieudowodnienia przez powoda, na którym ciążył ciężar dowodu, wystąpienia zdarzenia uzasadniającego pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.;

3) naruszenie prawa procesowego, tj. art. art 233 § 1 k.p.c. - poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie i przyjęcie, że:

a) powód spełnił świadczenie i istnieje podstawa do pozbawienia wykonalności wyroku, podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z potwierżeń przelewów przedstawionych zarówno przez powoda jak i przez nią, jej zeznań, akt komorniczych Komornika Sądowego I. S. dot. postępowania egzekucyjnego Kmp (...) wynika, że przez wiele lat powód nie płacił jej należnych alimentów we właściwej wysokości i w wynikających z wyroków terminach przez co zadłużenie jej należne narastało i mimo zaliczania wpłat alimentacyjnych na poczet należności najdawniej wymagalnych sama należność główna bez wyliczenia i uwzględniania odsetek za opóźnienie przekracza kwotę 74.800 zł (za nieprzedawniony okres), której spłaty pozwana dochodziła w postępowaniu egzekucyjnym Kmp (...);

b) wszelkie wpłaty dokonywane przez powoda, K. P. oraz

A. O. na jej rzecz bez wskazania tytułu przelewu lub z tytułem „wpłata własna” należało uznać za wpłaty na rzecz należności alimentacyjnej, mimo faktu, iż zarówno z przedłożonych przez nią dokumentów w postaci historii rachunku bankowego, porozumienia o sprzedaży samochodu, wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10.02.2006 r. wraz z uzasadnieniem, pisma Komornika Sądowego M. W. z dnia 06.11.2017 r., pisma od pracodawcy ((...) Instytutu (...)) z dnia 08.11.2017 r. jak i jej zeznań wynika, że istniały inne zobowiązania, które powód powinien spełnić na jej rzecz oraz, że powód pilnował, aby wskazywać w tytule przelewu w przypadku spłat alimentacyjnych tytuł przelewu (...), a przelewy z tytułem „wpłata własna” wpłacane na jej rzecz pojawiały się sporadycznie;

4) naruszenie prawa procesowego, tj. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c., poprzez prawdopodobnie odmówienie wiarygodności i mocy dowodowej wszelkim dowodom wskazywanym przez nią na fakt niespełnienia przez powoda świadczenia na jej rzecz i w konsekwencji brak wystąpienia zdarzenia uzasadniającego pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.;

5) naruszenie prawa procesowego, tj. art. 321 § 1 k.p.c., poprzez orzeczenie przez Sąd I instancji o pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności ponad żądanie powoda. Powództwo przeciwegzekucyjne obejmowało kwotę 74.800 zł dochodzoną w postępowaniu egzekucyjnym przez nią za

3 lata wstecz od wszczęcia egzekucji, również od takiej wartości przedmiotu sporu został uiszczony przez powoda wpis od pozwu, zatem orzeczenie o pozbawieniu wykonalności tytułu wykonawczego ponad ten okres stanowiło działanie z przekroczeniem prawa.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie pkt 1 i 2 oraz oddalenie powództwa w całości, zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania za

I instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesienie apelacji przez pozwaną H. G. skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku, jednakże z innych przyczyn niż w jej treści wskazano.

Powództwo opozycyjne z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stanowi merytoryczny środek obrony dłużnika przed egzekucją, do prowadzenia której uprawniony jest wierzyciel.

Skoro obrona powoda M. G. wyrażona jest opozycją wobec obowiązku spełnienia świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym stanowiącym prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 roku, sygn. akt: VI.RC.3015/05, zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 24 września 2018 roku, w zakresie pkt 4 tego wyroku, zatem winna być skierowana przeciwko wierzycielom uprawnionym do tego świadczenia, którymi w okolicznościach niniejszej sprawy – jak wprost wynika z treści wskazanego wyżej tytułu wykonawczego opatrzonego klauzulą wykonalności, złożonego do akt postępowania egzekucyjnego Kmp (...), są F. G. i C. G., a nie pozwana.

W związku z powyższym, należało przyjąć, iż brak jest podstaw do ustalenia po stronie pozwanej H. G. prawa do egzekwowania wierzytelności wynikającej z pkt 4 w/w wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2007 roku, sygn. akt: VI.RC.3015/05, w zakresie roszczeń alimentacyjnych w sytuacji, gdy zarówno F. G. jak i C. G. są obecnie osobami pełnoletnimi i to przeciwko nim ewentualnie powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego dłużnik, tj. powód M. G. winien był skierować. Zatem, z powodu braku legitymacji procesowej biernej po stronie H. G. powództwo podlegało oddaleniu. Legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną, sąd dokonuje oceny jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy, zaś brak legitymacji procesowej czynnej bądź biernej- prowadzi do oddalenia powództwa.

Odnosząc się zaś do złożonych przez pozwaną do akt przedmiotowego postępowania pełnomocnictw udzielonych jej przez C. G. i F. G., w celu wyegzekwowania w ich imieniu zaległej należności alimentacyjnej od powoda, potwierdzających jednocześnie wszelkie czynności podjęte dotychczas przez nią w tym celu, szczególnie w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olecku I. S., nie sposób uznać, iż na skutek ich przedłożenia doszło do przekształcenia podmiotowego po stronie pozwanej.

C. G. i F. G., jako osoby, którym przysługuje wierzytelność stwierdzona tytułem wykonawczym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności, stanowiącym jednocześnie podstawę przedmiotowego powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, winni zostać wezwani do udziału w sprawie, w charakterze pozwanych na podstawie art. 194 k.p.c., przy czym inicjatywa w tym zakresie przysługuje wyłącznie powodowi. Powód wniosku o wezwanie do udziału w sprawie C. G. i F. G. w charakterze pozwanych nie złożył, stąd też postępowanie toczyło się przeciwko H. G., która jak wskazano powyżej nie posiada legitymacji biernej.

Z tych motywów, Sąd Okręgowy, na mocy art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 09 grudnia 2019 roku, sygn. akt: III.RC.137/19, poprzez oddalenie powództwa M. G. w całości i zasądzenie od niego – jako strony przegrywającej – na rzecz pozwanej H. G. zwrot kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w myśl art. 98 k.p.c. obciążając powoda, na żądanie pozwanej, obowiązkiem zwrotu na jej rzecz kosztów procesu przed Sądem II instancji, obejmujących opłatę od apelacji w wysokości 2.840 zł oraz wynagrodzenie jej fachowego pełnomocnika, określone według stawki z § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm.).

SSO Małgorzata Szostak-Szydłowska SSO Alicja Wiśniewska SSO Agnieszka Kluczyńska